

Suvestinė redakcija nuo 2014-04-15 iki 2015-08-04

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [17-788](#), i. k. 1122230ISAK000A1-45

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2012 m. sausio 30 d. Nr. A1-45
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742; 2003, Nr. [119-5404](#)) 5 straipsnio 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2053](#); 2004, Nr. [133-4802](#)) 2.3 punktu:

1. T v i r t i n u Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2012 m. gegužės 1 d.
3. P a v e d u Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai pagal savo kompetenciją kontroliuoti 1 punkte nurodytų taisyklių vykdymą.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato reikalavimus, kaip turi būti pradedami naudoti, naudojami, tikrinama techninė būklė ir prižiūrimi pramoginiai įrenginiai.

2. Šios Taisyklės yra taikomos pramoginiams įrenginiams, nurodytiems Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 (Žin., 2004, Nr. [166-6070](#)), 6 punkte.

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Apžvalgos ratas – mechaninis įrenginys, sudarytas iš besisukančio apie horizontalią tam tikrame aukštyje įtvirtintą ašį didelio skersmens rato, kurio išorinėje dalyje pagal perimetrą išdėstyti keleivių blokai (kabinos, gondolos), skirtas asmenims apžiūrėti vietovę iš skirtingo aukščio.

Modifikacija – bet koks pramoginio įrenginio konstrukcijos, techninės arba programinės įrangos pakeitimas, įskaitant naujų saugos įtaisų įdiegimus, arba saugos įtaiso pakeitimus, keičiančius pradinę projekte aprašytą atrakciono konstrukciją, jėgas, apkrovas, specifikaciją.

Operatorius – savininko paskirtas asmuo, valdantis pramoginį įrenginį ir jį visada prižiūrintis, kai jis skirtas viešai naudoti.

Operatoriaus padėjėjas – asmuo, paskirtas dirbti prižiūrint ar vadovaujant operatoriui, kad padėtų aptarnauti pramoginį įrenginį, kai jis skirtas viešai naudoti.

Pramoginis įrenginys – mechaninis įrenginys, skirtas viešai naudoti asmenims (toliau vadinama – keleivis) linksminėti jais pramogaujant, kai keičiama jų padėtis erdvėje.

Pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byla (pramoginio įrenginio pasas) – pramoginio įrenginio techninių charakteristikų sąvadas, kiti gamintojo kartu su pramoginiu įrenginiu pateikti techniniai dokumentai, naudojimo instrukcijų vadovas, kuriame nurodyta, kaip pramoginį įrenginį tinkamai naudoti, prižiūrėti, remontuoti bei jį tikrinti, pramoginio įrenginio priežiūros žurnalas ir visa sukaupta techninė informacija (dokumentai, protokolai, sertifikatai, įrengimo projektas, ataskaitos apie pramoginio įrenginio techninės būklės patikrinimus, apie atliktus remontus, modifikacijas, pakeistus mazgus ir dalis, duomenys apie avarijas, gedimus ir techninius sutrikimus, pramoginio įrenginio registravimo Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre pažyma ir kita su jo naudojimu susijusi informacija). Naudojimo instrukcijų vadovą turi sudaryti: surinkimo ir išmontavimo instrukcijos, naudojimo instrukcijos ir techninės priežiūros instrukcijos. Naudojimo instrukcijų vadovas turi būti parengtas lietuvių kalba.

Pramoginio įrenginio savininkas – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pramoginis įrenginys priklauso nuosavybės teise, arba pramoginio įrenginio valdytojas, kuris valdo ir naudoja šį įrenginį bei juo disponuoja turto patikėjimo teise.

Remontas – konstrukcijų, mechanizmų, saugos įtaisų ar kitokios reikšmingos įrangos atstatymas iki priimtinos būklės pataisant susidėvėjusias, sugadintas ar suirusias dalis nenukrypstant nuo originaliųjų dalių projekto specifikacijos.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742), Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)), Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 (Žin., 2000, Nr. [3-88](#)) ir kituose teisės aktuose, nurodytuose šių Taisyklių 1 priede bei standartuose, nurodytuose šių Taisyklių 2 priede,

vartojamas sąvokas.

5. Naujas pramoginis įrenginys gali būti pradedamas naudoti akredituotai kontrolės įstaigai atlikus pramoginio įrenginio projekto ir skaičiavimų peržiūrą, patikrą, tyrimus ir bandymus, kad jis yra tinkamas viešai naudoti.

6. Pramoginio įrenginio savininkas, įsigydamas jį, privalo iš gamintojo ar tiekėjo arba ankstesnio savininko gauti pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų bylą, kurios lapai turi būti sunumeruoti ir įsegti į vieną ar kelis segtuvus ir ją saugoti visą pramoginio įrenginio naudojimo laiką bei pildyti gamintojo ir šiose Taisyklėse nustatyta tvarka. Pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byla susideda iš:

6.1. įrenginio priežiūros žurnalo, kurį sudaro šie duomenys ir dokumentai:

6.1.1. akredituotos kontrolės įstaigos patvirtinimas, kad atlikus pramoginio įrenginio projekto ir skaičiavimų peržiūrą, patikrą, tyrimus ir bandymus, jis yra tinkamas viešai naudoti;

6.1.2. pramoginio įrenginio konstrukcijos ir veikimo aprašymas;

6.1.3. brėžiniai, kuriuose nurodomi svarbiausi pramoginio įrenginio matmenys;

6.1.4. informacija, užrašyta ant pramoginio įrenginio identifikacinės plokštelės;

6.1.5. gamintojo pavadinimas ir adresas;

6.1.6. savininkų sąrašas;

6.1.7. pagrindinių techninių duomenų ir dokumentų suvestinė;

6.1.8. veikimo ir naudojimo sąlygos ir reikalavimai:

6.1.8.1. greičio ir pagreičio ribos;

6.1.8.2. bendri naudojimo apribojimai keleiviui;

6.1.8.3. bendri keleivio apimčių ir (arba) amžiaus apribojimai;

6.1.8.4. pramoginio įrenginio naudojimui nustatytas leistinas vėjo greitis;

6.1.8.5. sniego apkrovos apribojimai;

6.1.8.6. apribojimai dėl seismo aktyvumo;

6.1.8.7. kiti apribojimai, jeigu jų yra;

6.1.9. pramoginio įrenginio brėžiniai ir paveikslai, rodantys tikrinimams ir apžiūroms reikalingus matmenis;

6.1.10. įtempimų analizės, rodančios pagrindines jėgas, mases, vėją, pastatymą, visus svarbius įtempimų plotus, suvestinė (pagrindiniai rezultatai ir išrašas), skirta padėti tikrinimams ir apžiūroms;

6.1.11. elektrinės, hidraulinės ar pneumatinės įrangos schemos;

6.1.12. evakavimo maršrutų iš didesnių kaip 400 vietų uždarytų patalpų išdėstymo brėžiniai ir jų matmenys, patikrinti skaičiavimais. Specialios instrukcijos gaisro atveju;

6.1.13. pramoginiam įrenginiui priklausančių dokumentų sąrašas;

6.1.14. įrašai apie kasdieninius veikos tikrinimus;

6.1.15. atliktų techninių apžiūrų (remontų) ataskaitos;

6.1.16. tikrinimų neardomais bandymais sąrašas;

6.1.17. pavojingų įvykių ir sunkių nelaimingų atsitikimų aprašymai;

6.1.18. įrašai apie atliktus techninės būklės tikrinimus: techninės būklės tikrinimo tipas, data, išvada, eksperto vardas, pavardė, parašas;

6.1.19. įgaliotos įstaigos techninės būklės tikrinimo ataskaitos apie visus atliktus techninės būklės patikrinimus;

6.2. naudojimo instrukcijų vadovo, sudaryto iš:

6.2.1. sumontavimo ir išmontavimo instrukcijų, kurios susideda iš:

6.2.1.1. saugiam pramoginio įrenginio sumontavimui ar išmontavimui reikalingos specialios įrangos, įrankių, medžiagų ar dalių specifikacijos;

6.2.1.2. rekomendacijų apie pamatų paruošimą (nuolatiniam pastatymui);

6.2.1.3. rekomendacijų pramoginio įrenginio pastatymo sekos stabilumui išlaikyti;

6.2.1.4. pakėlimo ir padėklų padėjimo procedūrų, palengvinančių išlyginimą, aprašymo, rekomendacijų apie tinkamą padėklų padėjimą, krūvio paskirstymą ir kitus būtinus balansavimo reikalavimus;

6.2.1.5. elektros sistemos prijungimo prie elektros tiekimo šaltinio tinkamų metodų ir prireikus mazgų tarpusavio sujungimo metodų aprašymo;

6.2.1.6. konstrukcijos saugai svarbių sraigtų ir varžtų sukimo procedūrų parametru;

6.2.1.7. bandymų ir apžiūrų grafikų užtikrinti tinkamą veikimą;

6.2.1.8. duomenų apie įžeminimą apsaugai nuo žaibo;

6.2.1.9. varžų matavimo protokolų;

6.2.1.10. pramoginio įrenginio plano, kuriame nurodyti rekomenduojami padėklų, nurodant jų specifikaciją, padėjimo taškai ir duomenys apie didžiausias apkrovas, kurios gali būti tuose taškuose uždedamos. Plane taip pat turi būti parodyti visi pamatų ir grunto paruošiamieji darbai;

6.2.2. naudojimo instrukcijų. Šias instrukcijas turi sudaryti:

6.2.2.1. išsamus valdiklių ir jų funkcijų aprašas;

6.2.2.2. rekomenduojamos keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo procedūros ir visi apribojimai pramoginio įrenginio statinei perkrovai išvengti;

6.2.2.3. nustatytos apribojimo sąlygos, išdėstančios visus apribojimus keleiviams (jei tokie yra), veikimo greičio apribojimus, ciklo trukmę ir didžiausią vežamų keleivių skaičių;

6.2.2.4. visi apribojimai, susiję su leidžiama daline arba asimetrine pramoginio įrenginio apkrova;

6.2.2.5. duomenys apie keleivių pritvirtinimo priemones ir nurodymai apie jų naudojimą;

6.2.2.6. keleivių avarinio evakavimo procedūros, įskaitant evakavimą sugedus energijos šaltiniui;

6.2.2.7. visi aplinkos apribojimai, pvz., dėl vėjo, lietaus, kurių metu pramoginis įrenginys neturėtų veikti;

6.2.3. nuolatinės priežiūros instrukcijų. Šias instrukcijas turi sudaryti:

6.2.3.1. sąrašas įrangos, kurią reikia reguliariai tepti, tinkamų tepalų tipai ir tepimo dažnis;

6.2.3.2. išsamus valdiklių ir jų funkcijų aprašas veikos patikrinimo ir nuolatinės priežiūros atžvilgiu;

6.2.3.3. sąrašas įrangos, kurią reikia reguliariai keisti, nurodant keitimo periodiškumą, priklausomai nuo išdirbtų valandų skaičiaus;

6.2.3.4. sąrašas įrangos, kurią reikia reguliariai apžiūrėti, rekomenduojami apžiūrų dažniai (išreikšti išdirbtomis valandomis) ir apžiūros metodas;

6.2.3.5. sąrašas visų specialių bandymų, kuriuos reikia atlikti;

6.2.3.6. rekomendacijos elektros grandinių bandymams. Jos turi apimti izoliacijos varžos, laidininko vientisumo, apsauginio laidininko vientisumo bandymus ir, jei įrengti, liekamosios srovės pertraukiklių efektyvumo bandymą;

6.2.3.7. visų blokavimo grandinių ir valdiklių efektyvumo išbandymo metodų aprašymas;

6.2.3.8. rekomendacijos dėl elektros grandinių nuolatinės priežiūros;

6.3. kaupiamosios techninės dokumentacijos:

6.3.1. tvarkomojo dokumento apie pramoginio įrenginio priežiūros meistro ir operatoriaus paskyrimą kopijos;

6.3.2. pramoginio įrenginio savininko deklaracijos, kuriose nurodoma, kad pramoginis įrenginys sumontuotas pagal gamintojo reikalavimus;

6.3.3. įgaliotos įstaigos atliekamų techninės būklės patikrinimų grafikų, išvadų ir patikrų ataskaitų;

6.3.4. atlikto remonto ar modifikacijos data, trumpa charakteristika, naudotų medžiagų sertifikatai, darbus atlikusio juridinio asmens duomenys;

6.3.5. pakeistų konstrukcijų arba mazgų žymenys, sertifikatai, jų keitimo data;

6.3.6. pramoginio įrenginio avarijų, gedimų aprašymas ir data;

6.3.7. savivaldybės tarybos nustatyta tvarka išduotas leidimas teikti paslaugas pramoginiais įrenginiais;

6.3.8. Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro pažyma apie pramoginio įrenginio įregistravimą.

7. Pramoginiai įrenginiai turi būti įrengiami pagal įrengimo projektą, parengtą vadovaujantis

standartų, techninių specifikacijų ir šių Taisyklių nuostatomis, įvertinant gamintojo nustatytus reikalavimus, tam tikslui skirtose vietose, turint sklypo savininko (bendraturčių) ar teisėto jo naudotojo (naudotojų) sutikimą.

8. Įrengimo projekte turi būti numatytas pramoginių įrenginių išdėstymas, aikštelės sutvarkymas, privažiavimo ir praėjimo kelių bei takų įrengimas, konstrukcijų aptarnavimo bei pramoginio įrenginių valdymo pultų ir keleivių įlaipinimo aikštelių įrengimas, aptvėrimų išdėstymas, apšvietimas, evakavimo keliai, saugos ženklų, informacijos lankytojams bei perspėjimų išdėstymo tvarka, techniniai duomenys bei reikalavimai. Pramoginių įrenginių aptvėrimai bei keleivių įlaipinimo aikštelės turi būti įrengiamos vadovaujantis pramoginio įrenginio gamintojo ir standartų reikalavimais. Pramoginių įrenginių įrengimo projektas turi būti saugomas pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje.

9. Pramoginio įrenginio savininkas teikia paslaugą pramoginiais įrenginiais, vadovaudamasis savivaldybės tarybos nustatyta tvarka dėl paslaugų teikimo viešose vietose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-207](#), 2014-04-14, paskelbta TAR 2014-04-14, i. k. 2014-04434

II. PRAMOGINIO ĮRENGINIO PRIPAŽINIMAS TINKAMU NAUDOTI IR REGISTRAVIMAS

10. Prieš pradėdamas naudoti pramoginį įrenginį, jo savininkas, sumontavęs pramoginį įrenginį:

10.1. parengia laisvos formos deklaraciją, kurioje nurodoma, kad sumontuotas pramoginis įrenginys atitinka gamintojo, teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus;

10.2. sudaro sutartį dėl pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo su viena jo paties pasirinkta įgaliota įstaiga;

10.3. gavęs įgaliotos įstaigos išvadą, kad pramoginis įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti, įregistruoja jį Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)), nustatyta tvarka.

11. Pramoginis įrenginys pripažįstamas tinkamu saugiai naudoti, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikęs pramoginio įrenginio techninės būklės patikrinimą, surašo išvadą, kad jis yra tinkamas saugiai naudoti, ir padaro atitinkamą įrašą pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje (pramoginio įrenginio pase).

12. Iš vienos vietos į kitą pervežamų ir/ar laikinam naudojimui į Lietuvą įvežtų pramoginių įrenginių savininkas, sumontavęs juos naujoje vietoje, parengia laisvos formos deklaraciją, kurioje nurodoma, kad sumontuotas pramoginis įrenginys atitinka gamintojo, teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimus ir gavęs įgaliotos įstaigos išvadą, kad pramoginis įrenginys yra tinkamai sumontuotas ir saugus naudoti bei esant atitinkamam įrašui pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje (pramoginio įrenginio pase), įregistruoja jį Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre kaip laikinai naudojamą įrenginį planuojamam naudoti šioje vietoje laikotarpiui.

13. Iš Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro savininkas turi išregistruoti pramoginį įrenginį, kai jis nenaudojamas, yra nepataisomai sugadintas ar savininkas dėl ekonominių ar kitų priežasčių nusprendžia, kad jį naudoti netikslinga, arba pramoginis įrenginys išvežamas iš Lietuvos ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

14. Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre neįregistruotus pramoginius įrenginius, kuriems tokia registracija privaloma, naudoti draudžiama. Naujai registruoti Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre nereikia tų pramoginių įrenginių, kurie juos perkeliant į kitą vietą trumpam laikotarpiui nėra išardomi.

III. PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

15. Pramoginio įrenginio savininkas privalo užtikrinti tinkamą pramoginio įrenginio techninę būklę ir saugų jo naudojimą bei kvalifikuotą naudojamo pramoginio įrenginio priežiūrą gamintojo

nustatytomis sąlygomis ir vadovaudamasis gamintojo pateiktais techniniais dokumentais, šiomis Taisyklėmis, Darbo įrenginių naudojimo bendraisiais nuostatais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais potencialiai pavojingų įrenginių naudojimą visą įrenginio naudojimo laiką. Jeigu pramoginio įrenginio gamintojas nustatė griežtesnes pramoginio įrenginio naudojimo sąlygas negu nustato šios Taisyklės, tai naudojant pramoginį įrenginį, būtina vadovautis gamintojo nustatytomis sąlygomis.

16. Pramoginiai įrenginiai turi būti naudojami taip, kad, atlikdami savo funkcijas, nekeltų pavojaus darbuotojams, keleiviams ir lankytojams ir būtų išvengta bet kokių nelaimingų atsitikimų per visą numatytą pramoginio įrenginio naudojimo laiką, įskaitant transportavimo, surinkimo, išardymo ir utilizavimo etapus.

17. Už pramoginiais įrenginiais keleiviams ar lankytojams teikiamų paslaugų saugumą ir kokybę atsako pramoginio įrenginio savininkas. Už išnuomoto (suteikto naudotis) pramoginio įrenginio techninę būklę ir saugų jo naudojimą taip pat atsakingas pramoginio įrenginio savininkas, jei kitaip nenustatyta nuomos (panaudos) sutartyje. Pramoginio įrenginio nuomos (panaudos) sutartyje turi būti nustatytos pramoginio įrenginio savininko ir nuomininko pareigos ir atsakomybės ribos, susijusios su personalo skyrimu, pramoginio įrenginio nuolatine priežiūra ir saugiu jo naudojimu nuomos periodu.

18. Pramoginio įrenginio savininkas privalo užtikrinti, kad pramoginis įrenginys būtų sumontuotas ir pastatytas ant grunto, kuris yra tinkamas šiam tikslui pagal pramoginio įrenginio pase pateiktas nuorodas. Turi būti užtikrinta, kad gruntas galėtų saugiai išlaikyti pramoginį įrenginį, ir kad pramoginis įrenginys būtų saugiai pastatomas ir naudojamas pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje nurodytomis sąlygomis. Pastatymo aikštelė privalo būti reguliariai tikrinama, tikslu įsitikinti, kad jos apkrovų išlaikymo geba nepablogėjusi, ypač esant nepalankioms oro sąlygoms. Atliekant šiuos tikrinamus turi būti vertinama drenažo, jei jis yra įrengtas, būklė.

19. Statant ir išardant pramoginius įrenginius, jų aikštelėse neturi būti pašalinių asmenų. Aikštelės turi būti tinkamai aptvertos ir paženklintos saugos ženklais.

20. Visų požeminių komunikacijų ir elektros oro linijų, kurios gali kelti pavojų statant ar eksploatuojant pramoginį įrenginį, išdėstymas turi būti pateiktas įrengimo projekte. Pramoginio įrenginio, kuris patenka arba gali patekti į komunikacijų arba kitų objektų apsaugines zonas, įrengimo projektas turi būti suderintas su tų komunikacijų ir kitų objektų savininkais.

21. Sudarant įrengimo projektą, numatantį pramoginių įrenginių išdėstymą, turėtų būti laikomasi šių principų:

21.1. išlaikomas pakankamas atstumas iki gretimų pastovių ar mobiliųjų statinių ar įrenginių (pagal LST EN 13814 6.1.6 ir 6.2 reikalavimus);

21.2. turi būti atsižvelgiama į pavojų, kurį gali sukelti vėjo nuplėšiami daiktai;

21.3. pramoginiai įrenginiai turi būti taip išdėstyti, kad keleiviai ir lankytojai prie kiekvieno pramoginio įrenginio galėtų saugiai patekti per įėjimo vietas ir saugiai išeiti per išėjimo vietas taip, kad nesusidarytų spūstys, galinčios atsirasti avarijos ar gaisro metu dėl keleivių ir lankytojų panikos;

21.4. pagrindiniame įėjimo kelyje turi būti pakankami laisvi tarpai tarp pramoginių įrenginių ir virš jų, kad galėtų patekti avarinės tarnybos automobiliai ir būtų galima prieiti prie nuolatinių hidrantų net ir galimos keleivių evakuacijos metu;

21.5. turi būti pakankami laisvi tarpai tarp gretimų pramoginių įrenginių, pastatų ar kitų apstatytų plotų, kad iki minimumo būtų sumažinta gaisro plitimo rizika.

22. Surenkant (montuojant) pramoginį įrenginį, būtina:

22.1. imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad pramoginį įrenginį naudojant jis būtų stabilus;

22.2. įstatyti tinkamus padėklus, jei pramoginis įrenginys montuojamas ant nuolaidaus ar nelygaus grunto;

22.3. prirėkęs pramoginį įrenginį išlyginti, tinkamai paskirstyti apkrovas ir tvirtai pritvirtinti bei tikrinti jo stabilumą;

22.4. naudojamų padėklų skaičių, jų medžiagas ir padėklų išdėstymo schemą rinkti

vadovaujantis gamintojo arba įrengimo projekte pateiktais nurodymais.

23. Naudojamas pramoginis įrenginys turi būti aiškiai paženklintas, pritvirtinus identifikacinę plokštelę, kuri negali būti nuplėšta per visą pramoginio įrenginio naudojimo laikotarpį ir kurioje patalpinta ši informacija:

23.1. gamintojo ir (arba) importuotojo (tiekėjo) pavadinimas ir adresas;

23.2. tipo ir (arba) modelio pavadinimas ir numeris;

23.3. gamintojo suteiktas identifikacinis numeris;

23.4. pagaminimo metai;

23.5. pradinio patvirtinimo data;

23.6. kontrolės įstaigos, atlikusios pramoginio įrenginio projekto ir skaičiavimų peržiūrą, patikrą, tyrimus ir bandymus, pavadinimas;

23.7. vardinė apkrova ir (arba) gabenamų keleivių skaičius.

24. Pramoginio įrenginio savininkas turi teisę pasirinkti nuolatinės pramoginio įrenginio priežiūros organizavimo būdą – atlikti nuolatinę priežiūrą savo jėgomis (kai turi reikiamos kvalifikacijos atestuotą personalą) arba nuolatinės priežiūros vykdymą perduoti licencijuotai įmonei, teikiančiai pramoginių įrenginių nuolatinės priežiūros paslaugas pagal tiesiogiai (be tarpininkų) tarp pramoginio įrenginio savininko ir licencijuotos įmonės sudaromą sutartį. Sutartyje turi būti nurodytos perduodamos funkcijos bei pramoginio įrenginio savininko ir licencijuotos įmonės atsakomybės ribos, kad būtų užtikrintas saugus pramoginio įrenginio naudojimas.

25. Pramoginio įrenginio savininkas arba licencijuota įmonė pagal sutartyje dėl pramoginio įrenginio nuolatinės priežiūros jai perduotas funkcijas privalo:

25.1 prieš pradėdami naudoti pramoginį įrenginį, jo naudojimo kontrolei ir nuolatinei priežiūrai organizuoti tvarkomuoju dokumentu paskirti Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. A1-287/V-611 (Žin., 2011, Nr. [76-3683](#)), nustatyta tvarka išmokytą ir atestuotą pramoginių įrenginių priežiūros meistrą. Tais atvejais, kai priežiūros meistras reikiamų žinių ir įgūdžių yra įgijęs kitoje valstybėje narėje, jis turi pateikti tai įrodančius dokumentus;

25.2. pramoginiam įrenginiui valdyti tvarkomuoju dokumentu paskirti Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų nustatyta tvarka išmokytą ir atestuotą pramoginio įrenginio operatorių (kai reikia – ir operatoriaus padėjėją). Tais atvejais, kai šie darbuotojai reikiamų žinių ir įgūdžių yra įgiję kitoje valstybėje narėje, jie turi pateikti tai įrodančius dokumentus;

25.3. nustatyti pramoginio įrenginio priežiūros žurnalo pildymo tvarką bei paskirti už tai atsakingą asmenį;

25.4. užtikrinti, kad pramoginio įrenginio priežiūros meistras, operatorius bei pramoginio įrenginio nuolatinę priežiūrą atliekantis personalas gautų visapusišką informaciją apie saugų pramoginio įrenginio naudojimą ir priežiūrą, valdymo ir ryšių sistemų instrukcijas, žinotų atitinkamose vietose veikimo metu atsirandančius signalus bei būtų raštu supažindintas su darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis;

25.5. užtikrinti, kad pramoginis įrenginys būtų laiku parengtas įgaliotos įstaigos atliekamam techninės būklės tikrinimui, apie tai pranešta šiai įstaigai, o jos darbuotojams būtų sudarytos reikiamos darbo sąlygos ir pateikta pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byla (pramoginio įrenginio pasas). Užtikrinti, kad pramoginis įrenginys būtų eksploatuojamas tik esant galiojančiam įgaliotos įstaigos išvadai, kad jis yra tinkamas saugiai naudoti;

25.6. vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis, nustatyti pramoginio įrenginio nuolatinės priežiūros bei remonto tvarką ir organizuoti priežiūros darbus taip, kad pramoginis įrenginys visada būtų tvarkingas ir tinkamas saugiai naudoti;

25.7. užtikrinti, kad, atsiradus pramoginio įrenginio naudojimo sutrikimams, gedimams ar kitiems pavojų keliantiems veiksniams, dėl kurių gali įvykti avarija arba nelaimingas atsitikimas, arba nustačius, kad darbuotojai nevykdo arba neteisingai vykdo gamintojo instrukcijas, pažeidžia darbų technologiją, nesilaiko šių Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų, pramoginio įrenginio

naudojimas būtų nedelsiant sustabdytas ir atnaujintas tik pašalinus pavojaus priežastis;

25.8. pramoginio įrenginio nuolatinės priežiūros metu ar techninės būklės tikrinimo metu nustatčius, kad gali įvykti pramoginio įrenginio avarija, galinti kelti pavojų keleivių, darbuotojų ir kitų žmonių sveikatai, gyvybei, turtui ar aplinkai, užtikrinti, kad pramoginis įrenginys būtų pradėtas naudoti tik pašalinus nustatytus trūkumus;

25.9. tikrinti, kaip pramoginio įrenginio priežiūros meistras, operatorius ir kiti su pramoginiu įrenginiu dirbantys darbuotojai vykdo savo pareigas, saugos ir sveikatos instrukcijų ir šių Taisyklių reikalavimus;

25.10. užtikrinti, kad pramoginiai įrenginiai veiktų ir būtų naudojami laikantis priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos, higienos ir vietos savivaldos institucijų teisės aktų;

25.11. įstatymų nustatyta tvarka atlyginti žalą, padarytą nesaugiai naudojant pramoginį įrenginį;

25.12. vadovaudamasis Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)) ir Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 (Žin., 2004, Nr. [136-4945](#)), pranešti įgaliotai įstaigai ir, kai nukenčia aptarnaujantis personalas (darbuotojai), Valstybinei darbo inspekcijai, o kai dėl pramoginio įrenginio avarijos ir jos pasekmių nelaimingo atsitikimo metu nukenčia keleiviai ir lankytojai – Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai ir Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, bei organizuoti avarijos padarinių lokalizavimą ir likvidavimą bei tyrimą dėl Pramoginio įrenginio avarijos ir (ar) su pramoginio įrenginio naudojimu susijusio mirtino, sunkio ir (ar) lengvo nelaimingo atsitikimo bei žalos aplinkai ar turtui;

25.13. užtikrinti, kad pramoginio įrenginio metalinių konstrukcijų remontas būtų atliekamas pagal projektą, kuriame numatyti suvirinimo kokybės įvertinimo būdai ir apimtys, o remontui būtų naudojamos tinkamos medžiagos. Remontuojamos metalinės konstrukcijos turi būti virinamos pagal standartuose nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus suvirinimo procedūrų aprašus. Suvirinti skaičiuojamuosius metalinių konstrukcijų elementus leidžiama atestuotiems suvirintojams, turintiems galiojantį pagal standartų reikalavimus išduotą sertifikacijos pažymėjimą (sertifikatą). Suvirinimo darbų kokybės dokumentai (naudotų medžiagų sąrašas, jų sertifikatai, suvirinimo procedūrų aprašai, suvirintojo atestavimo duomenys ir identifikavimo ženklai ir kt.) turi būti saugomi kartu su pramoginio įrenginio technine dokumentacija. Šiuos dokumentus privalo parengti ir pateikti pramoginio įrenginio savininkui įmonė, atlikusi remonto darbus;

25.14. užtikrinti, kad pramoginio įrenginio remontui skirtos medžiagos būtų parenkamos pagal gamintojo pateiktą techninę dokumentaciją. Metalinių konstrukcijų ir detalių metalo kokybė turi būti patvirtinta gamintojo kokybės sertifikatais. Tais atvejais, kai remontuojamo pramoginio įrenginio techninėje dokumentacijoje nenurodytos metalinių konstrukcijų medžiagų markės bei savybės, turi būti atliekami gamintojo naudotų medžiagų tyrimai ir pagal tai parenkamos medžiagos, kurių fizinės ir cheminės savybės artimiausios naudotoms. Pramoginio įrenginio remontą pavesti atlikti kompetentingoms įmonėms, kurios gali parengti remonto projektą, parinkti medžiagas, sudaryti suvirinimo procedūrų aprašus, paskirti kvalifikuotus darbuotojus ir kokybiškai atlikti darbus;

25.15. užtikrinti, kad duomenys apie remonto metu pakeistas detales ar mazgus būtų įrašyti į pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų bylą (pramoginio įrenginio pasą). Įrašus turi padaryti pramoginių įrenginių priežiūros meistras. Jeigu pramoginį įrenginį remontuoja licencijuota įmonė, duomenis apie remontą įrašo paskirtas atsakingas šios įmonės darbuotojas;

25.16. užtikrinti, kad pramoginių įrenginių elektros įranga ir elektriniai įtaisai atitiktų teisės aktų reikalavimus. Visi elektros energijos tiekimo kabeliai turi būti įrengti taip, kad būtų nuolat patikimai apsaugoti nuo pažeidimo ir nekelti pavojaus pramoginių įrenginių keleiviams, lankytojams bei darbuotojams;

25.17. užtikrinti, kad aukšti, pavieniai ar kitaip pažeidžiami statiniai būtų apsaugoti nuo žaibo;

25.18. užtikrinti, kad skystuosius ir dujinius degalus naudojanti įranga būtų prijungiama pagal

atitinkamų teisės aktų reikalavimus. Šios įrangos specialūs saugos įtaisai ir speciali avarinė įranga, nurodyta pramoginio įrenginio priežiūros žurnale ar naudojimo instrukcijų vadove, visada turi būti itin rūpestingai prižiūrima;

25.19. užtikrinti, kad perkant ar parduodant pramoginį įrenginį būtų perduodama jo naudojimo dokumentų byla (pramoginio įrenginio pasas);

25.20. tinkamai organizuoti saugų pramoginio įrenginio pastatymą ir išardymą;

25.21. kai pramoginis įrenginys surenkamas, įrengti priemonės, kurios neleistų pašaliniam asmeniui įeiti į draudžiamas darbo zonas, pvz., aptvarus arba įspėjimus.

26. Tuo atveju, kai pramoginio įrenginio savininkas dėl įvairių aplinkybių negali vykdyti dalies ar visų šių Taisyklių 25 punkte nurodytų pareigų, jis privalo raštiškai pavesti tai atlikti kitam asmeniui, kuris bus atsakingas už pramoginio įrenginio naudojimą ir priežiūrą.

27. Pramoginių įrenginių priežiūros meistras, užtikrindamas saugų pramoginių įrenginių naudojimą, privalo:

27.1. prižiūrėti, kad pramoginis įrenginys būtų tinkamos techninės būklės ir naudojamas laikantis gamintojo instrukcijų, šių Taisyklių reikalavimų ir pramoginio įrenginio savininko nustatytos pramoginio įrenginio nuolatinės priežiūros tvarkos;

27.2. pramoginio įrenginio savininko nustatyta tvarka saugoti ir pildyti pramoginio įrenginio pasą;

27.3. užtikrinti, kad pramoginio įrenginio nuolatinės priežiūros darbai būtų vykdomi saugiai;

27.4. kiekvieną dieną, prieš pradėdant naudoti pramoginį įrenginį, o jei yra būtinybė ir dažniau, patikrinti jį pagal gamintojo pateiktą naudojimo instrukciją. Apžiūrėjus pramoginį įrenginį būtina jį paleisti be keleivių, kad būtų išbandytas jo tinkamas veikimas. Kasdieninio patikrinimo rezultatai, kaip ir patikrintų pramoginio įrenginio dalių ir sistemų remontai, turi būti registruojami pramoginio įrenginio priežiūros žurnale. Šie įrašai turi būti saugomi mažiausiai trejus metus;

27.5. kasdieninio patikrinimo metu nustačius, kad pramoginis įrenginys turi defektų ir (arba) jis naudojamas pažeidžiant gamintojo nustatytas sąlygas, šių Taisyklių reikalavimus, privalo sustabdyti pramoginio įrenginio naudojimą ir neleisti naudoti pramoginio įrenginio, kol defektai ar pažeidimai nebus pašalinti;

27.6. įsitikinus, kad pramoginis įrenginys yra suremontuotas tinkamai, jį išbandyti. Kai reikalinga įgaliotos įstaigos išvada, pateikti pramoginį įrenginį techniškai patikrinti, ir leisti naudotis keleiviams, apie tai įrašant pramoginio įrenginio priežiūros žurnale;

27.7. rūpintis, kad pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimai būtų atliekami nustatytu laiku. Parengus pramoginį įrenginį techninei būklei tikrinti, pranešti apie tai įgaliotai įstaigai ir dalyvauti atliekant tikrinimą;

27.8. kontroliuoti, kaip vykdomi įgaliotos įstaigos eksperto ir kontroliuojančių institucijų pareigūnų reikalavimai;

27.9. užtikrinti, kad pramoginio įrenginio nuolatinė priežiūra būtų atliekama kvalifikuotų operatorių ir atitinkamos kompetencijos elektrikų, šaltkalvių-montuotojų ir kitų specialistų;

27.10. rūpintis, kad operatoriai ir darbuotojai, atliekantys pramoginio įrenginio nuolatinę priežiūrą, būtų supažindinti su darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis ir vykdytų jų reikalavimus;

27.11. rūpintis, kad pramoginio įrenginio metalinės konstrukcijos būtų apsaugotos nuo korozijos. Uždaroje metalinių konstrukcijų ertmėse įrengtos drėgmės pašalinimo angos turi būti atviros;

27.12. sustabdyti pramoginį įrenginį, jeigu jo konstrukcijose nustatomi įtrūkimai, kiti defektai, mažinantys konstrukcijų stiprumą ir keliantys pavojų sveikatai ir saugai, taip pat pastebėjus mechanizmų, stabdymo įtaisų, atraminių ratukų, saugos įtaisų tvirtinimo elementų, atramų ir kitų elementų gedimus;

27.13. patikrinti saugos įrangą, prieš ją pastatant, ir pakeisti visas dalis, kurių nusidėvėjimas didesnis negu nustatyta naudojimo instrukcijų vadove, pastebėti lūžiai ar kitokie pažeidimai – naujomis, atitinkančiomis projekto specifikaciją;

27.14. užtikrinti, kad saugos įranga būtų:

27.14.1. individualiai atpažįstama, jeigu ji atrodo taip pat, bet nėra sukeičiama;
27.14.2. laikoma taip, kad kuo mažiau gestų ir užsiterštų;
27.14.3. nuvaloma ir sutepama prieš įmontuojant į konstrukciją, kaip reikalauja naudojimo instrukcijų vadovas;

27.14.4. surenkama, stengiantis jos nepažeisti;

27.14.5. surenkama naudojant pagal projektinius dokumentus tinkamus ir sureguliuotus tvirtiklius ir fiksatorius. Užtikrinama, kad visi varžtiniai sujungimai būtų su saugos kontraveržlėmis ir poveržlėmis, vielokaiščiais ar vainikinėmis veržlėmis su vielokaiščiais, kaip nurodyta projektiniuose dokumentuose. Vielokaiščiai turi būti pakankamai praskęsti, taip pat spyruokliniai vielokaiščiai turi būti tinkamo dydžio, geros būsenos ir tinkamai įstatyti, fiksuojančios veržlės neturi būti naudojamos daugiau kartų negu numatyta gamintojo;

27.15. užtikrinti, kad varžtinių jungčių varžto užveržimo momentai, varžtų dydžiai ir klasės atitiktų pramoginio įrenginio pase nustatytus reikalavimus. Įranga, kuri turi „nustatytą darbo laiką“, turi būti tikrinama siekiant įsitikinti jos funkcinio saugumu. Jeigu yra pasikartojantys arba neįprasti pažeidimai, turėtų būti prašoma gamintojo arba kompetentingo projektuotojo patarimo ir kontrolės įstaigos patvirtinimo;

27.16. užtikrinti, kad surenkant sunkią įrangą pagal gamintojo nurodymus būtų naudojama kėlimo įranga ir pasirinkti tinkami kėlimo metodai, kad keliant nebūtų galima jos sugadinti. Kėlimo įranga turi būti kruopščiai tikrinama ir bandoma arba pagal teisės aktų reikalavimus, arba, jei tai yra sudėtinė pramoginio įrenginio dalis, pagal tuos pačius reikalavimus, kaip ir visas pramoginis įrenginys;

27.17. užtikrinti, kad visos mechaninės tiksliosios tvirtinimo dalys būtų pastatytos nesudarant nenormalių įtempimų;

27.18. plieninius lynus pastatant ir išardant naudoti pagal gamintojo nurodymą parinktus ir pagamintus pagal atitinkamą standartą. Sintetinio pluošto virves pastatant ir išardant naudoti pagal gamintojo nurodymą parinktas ir pagamintas pagal atitinkamus standartus;

27.19. užtikrinti, kad surenkant hidraulinę ir pneumatinę įrangą nebūtų naudojami pažeisti vamzdžiai, žarnos, viršslėgio vožtuvai ir nesusidarytų nuotėkio;

27.20. parengti keleivių išlaisvinimo, gelbėjimo ir evakavimo planus, schemas pramoginio įrenginio avarijos atvejui, dingus energijos tiekimui, kilus gaisrui, susidarius ekstremalioms meteorologinėms situacijoms ar kitais atvejais;

27.21. instrukuoti operatorius ir jų padėjėjus apie saugius keleivių išlaisvinimo ir gelbėjimo metodus ir leisti jiems dirbti tik įsitikinus, kad jie moka naudotis avarinio valdymo sistemomis ir gali saugiai evakuoti keleivius.

28. Pramoginio įrenginio operatoriai ir jų padėjėjai privalo būti parengti saugiam darbui ir būti informuoti apie:

28.1. naudojamo pramoginio įrenginio saugų veikimą ir techninės priežiūros veiksmus;

28.2. darbo vietos saugos reikalavimus;

28.3. kaip elgtis kilus nenumatytoms ir ekstremalioms sąlygoms, pavyzdžiui:

28.3.1. su keleivių atmintinės pažeidėjais, jiems pažeidus saugos reikalavimus pramoginio įrenginio veikimo metu;

28.3.2. nustačius pramoginio įrenginio ar atskiros įrangos defektus ir netinkamą veikimą;

28.3.3. kilus incidentams su keleiviais ar tarp lankytojų;

28.3.4. kilus gaisrui;

28.3.5. susidarius nepalankioms oro sąlygoms, dėl ko pramoginio įrenginio naudojimas gali tapti nesaugus;

28.3.6. nustačius pavojus, kylančius dėl elektros energijos tiekimo, įrenginių gedimo, energijos tiekimo nutrūkimo, kitų gedimų, galinčių sukelti avarines arba pavojingas aplinkybes.

29. Pramoginio įrenginio operatoriai ir padėjėjai, atsižvelgiant į jų pareigas, privalo būti apmokyti ir žinoti:

29.1. darbo sistemų saugų veikimą, įskaitant greičių apribojimus ir visas kitas specifines saugos priemones;

- 29.2. pranešimų apie lūžimus, defektus ar netikėtus įvykius procedūras;
- 29.3. įlaipinimo ir išlaipinimo procedūras;
- 29.4. keleiviams taikomus apribojimus, pvz., jų amžiaus, ūgio ir svorio ribas ar dėl sveikatos būklės;
- 29.5. laukimo ir stebėjimo zonų kontrolę;
- 29.6. keleivių pritvirtinimo priemonių naudojimą bei veikimą ir keleivių sulaikymo sistemas, įskaitant fiksatorių patikrinimą;
- 29.7. avarinio stabdymo procedūras;
- 29.8. avarines procedūras, kai pramoginio įrenginio veikimo metu nutrūksta energijos tiekimas ir reikia evakuoti keleivius.
- 30. Operatorius privalo:
 - 30.1. dirbti su pramoginiu įrenginiu saugiai, užtikrindamas keleivių saugumą ir tiesiogiai kontroliuoti jam priskirtą pramoginį įrenginį per visą jo veikimo ciklą ir visą laiką, kai juo gali naudotis pavieniai keleiviai;
 - 30.2. prieš priimdamas keleivius, įsitikinti, kad jie pilnai supranta pramoginio įrenginio veikimo principą;
 - 30.3. atlikti savo pareigas pagal jam duotas instrukcijas, rūpindamasis keleivių, kitų su juo dirbančiųjų ir savo sauga;
 - 30.4. užtikrinti, kad prieš pradedant įlaipinti keleivius, pavojingų dalių, pavarų mechanizmų ir transmisijos mechanizmų apsaugai būtų savo vietose ir pramoginiam įrenginiui veikiant ar juo naudojantis, visada jose išliktų;
 - 30.5. užtikrinti, kad keleiviams esant pramoginiame įrenginyje, joks asmuo, išskyrus operatoriaus padėjėją, pramoginio įrenginio veikimo metu negalėtų jo reguliuoti arba trikdyti jo veikimo;
 - 30.6. pramoginį įrenginį paleisti, laikantis naudojimo dokumentų byloje ir (arba) naudojimo instrukcijų vadove nustatytos greičio ribos, t.y. neturi pramoginio įrenginio leisti lėčiau ar greičiau negu nustatyta;
 - 30.7. užtikrinti, kad kai papildant pramoginį įrenginį keleiviais yra reikalaujama tam tikru būdu juos įlaipinti iš dalies užpildytą vežimėlį ar įrenginį, toks papildymas būtų atliktas tinkamai;
 - 30.8. kontroliuoti mechaninės sąrankos vientisumą jai veikiant ir užtikrinti, kad pastebėti trūkumai ar defektai, galintys keleiviams sukelti pavojingas aplinkybes, būtų nedelsiant pašalinti;
 - 30.9. pastebėjus mechaninės sąrankos vientisumo sutrikimus, nedelsiant sustabdyti pramoginį įrenginį ir pranešti priežiūros meistriui ar savininkui;
 - 30.10. besąlygiškai vykdyti savininko nustatytas taisykles keleiviams, pvz., dėl ūgio apribojimo, draudimo turėti plevėsuojančius asmeninius daiktus arba dėvinčių plevėsuojančius drabužius;
 - 30.11. neleisti naudotis pramoginiu įrenginiu keleiviams, kurie (jo manymu) akivaizdžiai yra nepajėgūs saugiai naudotis pramoginiu įrenginiu, pvz., dėl sveikatos ar dėl elgesio;
 - 30.12. padaryti pramoginį įrenginį nejudriu ir imtis priemonių neleisti įeiti atskiriems lankytojams tuo metu, kai įrenginys nėra skirtas keleiviams naudotis;
 - 30.13. užtikrinti, kad būtų vykdomos šių Taisyklių 35.7 punkte numatytos pramoginio įrenginio naudojimo sąlygos;
 - 30.14. užtikrinti, kad jo padėjėjas saugiai atliktų savo pareigas.
- 31. Prieš pradedant pramoginio įrenginio veikimo ciklą arba prieš duodant bet kokią signalą ar ženklą, rodantį, kad galima paleisti pramoginį įrenginį, operatorius turi užtikrinti, kad:
 - 31.1. visi lankytojai būtų saugiai patalpinti keleivių bloke(-uose), pritvirtinti tinkamais keleivių laikikliais, teisingai parengti ir, jei tai taikoma, saugiai prirakinti;
 - 31.2. keleiviai būtų pašalinti iš bet kurios pramoginio įrenginio dalies, kurioje pritvirtinimo ar prilaikymo įranga sugedusi;
 - 31.3. keleiviams būtų suteikta visa informacija, kurią jie privalo žinoti, kad važinėjimasis būtų saugus;
 - 31.4. lankytojai ir pramoginį įrenginį aptarnaujantis personalas nepatektų į pavojingą vietą

(zoną). Jei operatorius negali aiškiai matyti visų įlaipinimo ir išlaipinimo vietų arba jas matyti trukdo dūmai, apšvietimas ar kiti efektai, jam turi būti duodami aiškūs signalai, kada galima saugiai paleisti pramoginį įrenginį arba kada negalima;

31.5. jo padėjėjas(-ai) aiškiai suprastų kiekvieną signalą;

31.6. keleiviai saugiai išliktų savo vietose, o pramoginio įrenginio judėjimo kelyje nebūtų žiūrovų. Perspėjimams gali būti panaudota garsinė ir(ar) vaizdinė keleivių informavimo sistema. Jeigu kyla bent mažiausia grėsmė, pramoginis įrenginys turi būti sustabdomas kaip galima greičiau, arba tada, kai tai padaryti yra saugu.

32. Operatoriui draudžiama:

32.1. pardavinėti bilietus ar leisti savo padėjėjui pardavinėti bilietus greitai judančiuose pramoginiuose įrenginiuose, jei tokie veiksmai galėtų keleiviams ar personalui kelti pastebimą riziką;

32.2. važinėti pramoginiu įrenginiu elgiantis nesaugiai, užšokti ar nušokti nuo jo, jeigu tai yra pavojinga;

32.3. remontuoti veikiančius pramoginius įrenginius, išskyrus atvejus, kai iškyla reali grėsmė keleiviams;

32.4. tuo pačiu metu valdyti daugiau kaip vieną pramoginį įrenginį, kuriuo naudojasi keleiviai.

33. Operatoriaus padėjėjas privalo:

33.1. atlikti savo pareigas pagal jam duotus nurodymus ir rūpindamasis keleivių, lankytojų, kartu dirbančiųjų ir savo sauga;

33.2. laikytis operatoriaus ar savininko nurodymų, susijusių su keleivių įlaipinimu ir lankytojų priežiūra;

33.3. įlaipinti keleivius į keleivių blokus nustatytu būdu, patalpindamas stambiausius ir (arba) smulkiausius keleivius į jiems tinkamas vietas;

33.4. apžvalgos ratuose prilaikyti laisvai sūpuojančias ar besisukiojančias gondolas, kol keleiviai bus saugiai įlaipinti ar išlaipinti;

33.5. paskirstyti keleivius taip, kad pramoginis įrenginys būtų subalansuotas;

33.6. imtis visų pagrįstų priemonių neleisti tų keleivių, kurių elgesys kelia abejonių dėl jų gebėjimų saugiai naudotis pramoginiu įrenginiu;

33.7. neleisti keleiviams naudotis pramoginio įrenginio dalimi, kurioje keleivių pritvirtinimo sistema yra sugedusi;

33.8. prieš gaunant iš operatoriaus sutartą vienareikšmį signalą, kad pramoginis įrenginys yra pilnai parengtas paleisti, užtikrinti, kad keleiviai yra saugiai ir tinkamai susodinti ir kad jie yra gavę visą būtiną informaciją saugiai važinėti pramoginiu įrenginiu, o visi žiūrovai pasišalinę iš pavojingų vietų;

33.9. pramoginio įrenginio veikimo metu nuolat ir įdėmiai stebėti, ar keleiviai savo vietose yra saugūs ir ar žiūrovai nepatenka į pavojingas vietas;

33.10. pamatęs, kad kuriam nors keleiviui yra pavojus iškristi, būti išmestam ar netikėtai atsitrenkti į pramoginio įrenginio dalį, nedelsdamas apie tai pasakyti ar signalizuoti operatoriui;

33.11. užtikrinti, kad keleiviai, pasibaigus pasivažinėjimui pramoginiu įrenginiu, galėtų saugiai pasišalinti;

33.12. užtikrinti, kad būtų vykdomos šių Taisyklių 35.7 punkte numatytos pramoginio įrenginio naudojimo sąlygos.

34. Operatoriaus padėjėjui draudžiama:

34.1. skatinti keleivius elgtis nesaugiai, ar daryti ką nors, kas galėtų būti nesaugu;

34.2. važiuoti pramoginiu įrenginiu nesaugiai elgiantis, užšokti ant pramoginio įrenginio ar nušokti nuo jo, jeigu tai yra pavojinga;

34.3. pardavinėti bilietus greitai judančiuose pramoginiuose įrenginiuose, jeigu tai gali kelti grėsmę keleiviams ar jam pačiam.

35. Pramoginių įrenginių naudojimas turi būti organizuojamas laikantis šių reikalavimų:

35.1. pramoginiai įrenginiai neturi būti naudojami esant nepalankioms oro sąlygoms, kurios

gali turėti įtakos jų veikimui, t.y. jų stabilumui ir keleivių saugumui. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas ekstremalioms sąlygoms, kurios gali atsirasti dėl stipraus ir staigaus vėjo, kuris gali sukelti gretimų konstrukcijų griūtį. Jei yra reikalinga, turi būti matuojamas vėjo greitis;

35.2. šalia pramoginių įrenginių esantys plotai, kuriuose lankytojams stovėti nėra saugu, turi būti aptverti ir pažymėti, taip pat turi būti imtasi priemonių, kad į šiuos plotus nebūtų galima patekti;

35.3. gerai matomoje vietoje turi būti iškabinti įspėjamieji ženklai ir valstybine lietuvių kalba parašyti įspėjimai, aiškiai ir suprantamai nurodantys visus apribojimus, kam nebus leidžiama naudotis pramoginiais įrenginiais. Ta pati saugai svarbi informacija turi būti nurodyta pramoginio įrenginio pase ir naudojimo instrukcijose;

35.4. kai pramoginiu įrenginiu nerekomenduotina naudotis lankytojams su širdies stimulatoriais ir (ar) sergantiems širdies ligomis, nėščioms moterims ir lankytojams, kurių sveikatos būklę gali pabloginti naudojimas pramoginiu įrenginiu, prie įėjimo į šį pramoginį įrenginį turi būti pateikta atitinkama informacija;

35.5. viename vežančiame elemente (pvz., gondoloje) leidžiamas keleivių skaičius nurodomas skelbime ar plakate;

35.6. jei dėl projektinių priedaidų (laisvųjų erdvių, keleivių pritvirtinimo priemonių ir t.t.) ir taikomų sumažintų apkrovų yra numatyta, kad pramoginis įrenginys skirtas naudotis tik žemesniems kaip 140 cm asmenims (tai atitinka 10 metų arba jaunesnį amžių), turi būti reikiami užrašai;

35.7. jei pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje (pramoginio įrenginio pase) yra reikalaujama, tai prie kiekvieno veikiančio pramoginio įrenginio turi būti pakabinami suprantami užrašai, nurodantys šias sąlygas:

35.7.1. jauniausių keleivių amžių ar mažiausių ar didžiausių ūgį;

35.7.2. kad draudžiama vežtis aštirus ir stambius daiktus (lazdas, skėčius ir t.t.) arba gyvūnus;

35.7.3. perspėjimą dėl besiplaikstančių drabužių, aksesuarų ar ilgų plaukų galinčių sukelti pavojų;

35.7.4. numatytos keleivio pozos išlaikymas (t.y. veikimo metu nepersisverti, neiškišti rankų ar kojų, neatsistoti);

35.7.5. kad draudžiama rūkyti;

35.7.6. kad neįleidžiami nuo alkoholio ar narkotikų apsvaigę keleiviai;

35.7.7. kad neleidžiama sėdėti, klūpėti ir stovėti ant turėklų ir šoninių sienelių;

35.7.8. kad važiavimo metu neleidžiama užšokti ant įrenginio ar nuo jo nušokti;

35.8. ant platformų ir tribūnų turi būti pakabinti įspėjimai „Neleidžiama linguoti susikibus rankomis ir ritmingai trepsėti“;

35.9. turėtų būti numatytos veiksmingos priemonės, kurios pagelbėtų operatoriui bendrauti su keleiviais. Šios priemonės turėtų būti skirtos duoti papildomus regimuosius arba garsinius signalus, ypač susidarius avarinėms situacijoms. Jos turi būti taikomos nuolat ir kasdien, prieš paleidžiant pramoginį įrenginį, išbandomos;

35.10. į įlipimo platformas turi būti įleidžiama tiek keleivių, kad pramoginis įrenginys galėtų veikti saugiai. Prieš pradedant važiuoti vežimėliams ar gondoloms, platformos turi būti atlaisvinamos, jei taip daryti yra saugu. Kai vežimėliai ar gondolos sustoja ir keleivius galima išlaipinti ir įlaipinti, turi būti imamasi priemonių užtikrinti, kad pramoginis įrenginys nebus naujai paleidžiamas, kol visi keleiviai neužims savo vietų, jie nebus pritvirtinti numatytais keleivių laikikliais, o įlaipinimo zona bus laisva;

35.11. pramoginiuose įrenginiuose, kuriuose įtaisytos sėdynės, važiavimo metu vežimėliuose ar gondolose stovėti ar klūpoti draudžiama. Jei šio reikalavimo nesilaikoma, pramoginis įrenginys stabdomas;

35.12. pramoginių įrenginių individualios sėdynės turi būti užimtos tik vieno asmens. Keleivis sodinamas laikantis pramoginio įrenginio pase išdėstytų reikalavimų. Leidžiama, kad dvi suaugusiųjų sėdynės užimtų daugiausia trys vaikai, jeigu sėdynių pertvaros, reikiamos keleivių prilaikymo sistemos ir veikimo procedūra tai leidžia. Vaikams skirtais pramoginiais įrenginiais naudotis gali tik vaikai;

- 35.13. apžvalgos ratų gondolos turi būti užpildytos taip, kad ratas būtų apkrautas tolygiai;
- 35.14. keleiviams neleidžiama naudotis jokia įrangos dalimi, kurioje pritvirtinimo priemonių ar laikiklių įranga yra sugedusi;
- 35.15. keleiviai turi būti žodžiu instruktuojami, kaip elgtis naudojimosi pramoginiu įrenginiu metu;
- 35.16. pramoginis įrenginys neturi būti paleidžiamas, kol nebus įsitikinta, kad pramoginio įrenginio judėjimo keliamo pavojaus vietoje nėra nė vieno žmogaus;
- 35.17. jei yra tikimybė, kad keleiviai pramoginiame įrenginyje gali įstrigti toliau nuo išlaipinimo vietos, turi būti parengtos instrukcijos, kuriose būtų išsamiai nurodyta, kaip juos saugiai ir nedelsiant nuvesti į saugią vietą, geriausiai į tą sekciją, kuria jie važinėjasi. Tamsoje veikiančio pramoginio įrenginio instrukcijose turi būti išsamiai nurodyta, kaip keleivius nuvesti prie išėjimo. Šie nurodymai turi būti tinkami visiems keleiviams, kuriems leidžiama naudotis pramoginiu įrenginiu, ir turi būti žinomi ir suprantami dirbančiam su tuo pramoginiu įrenginiu operatoriui ir jo padėjėjui;
- 35.18. pramoginį įrenginį naudojant tamsoje, būtina numatyti avarinius išėjimus, kurie būtų be kliūčių ir turėtų avarinį apšvietimą. Šiuose išėjimuose užkliuvimo ar pargriuvimo rizika turi būti pašalinta arba kaip galima sumažinta, ypač ten, kur avarinis išėjimas kertasi ar eina šalia važiavimo kelio;
- 35.19. siekiant išvengti keleivių piktnaudžiavimo su saugai skirta įranga, pramušgalviško elgesio arba suteiktų instrukcijų ignoravimo, turi būti imamasi atitinkamų veiksmų, įskaitant ir pramoginio įrenginio sustabdymą;
- 35.20. iš anksto numachi, kad kai kurie keleiviai dėl jų fizinių ypatybių ar dėl kitų priežasčių gali kelti pavojų juos vežantiems pramoginiams įrenginiams, jų negalima leisti į pramoginį įrenginį, nebent jiems galima suteikti pakankamą papildomą apsaugą. Draudimas naudotis pramoginiu įrenginiu, pagrįstas sveikata ir sauga, neturi būti laikomas diskriminaciniu;
- 35.21. įlipimo platformose ir tribūnose leidžiamų keleivių skaičius neturi viršyti nustatyto pramoginio įrenginio naudojimosi dokumentuose ir visais atvejais turi būti tik toks, kad būtų užtikrintas saugus veikimas. Gelbėjimo keliai turi būti laisvi. Jeigu atrakciono dalys arba keleiviai švytuoja žemiau nei 2,5 m virš žemės, įėjimas į šias zonas turi būti užtvirtas;
- 35.22. lankytojams laukti gali būti įrengiamos saugios zonos, reguliuojamos eilių barjeriais ir vartais, bei taikoma papildoma priežiūra;
- 35.23. pramoginio įrenginio bėginių kelių perėjimo vietos, skirtos lankytojams, turi būti aiškiai paženklintos ir turi būti imamasi priemonių, kad lankytojai nesukluptų ir neparkristų;
- 35.24. pardavinėti bilietus lėtai judančiuose pramoginiuose įrenginiuose galima, jei keleiviams nereikia patiems valdyti vežimėlio ar gondolos, laikyti vaikų arba patiems laikytis už įtaiso, esančio fiksavimo priemonių sistemos dalimi;
- 35.25. pramoginiam įrenginiui neveikiant pagrindinis jungiklis ir visi kiti jungikliai turi būti išjungti, o paleidimo raktas ištrauktas. Neturint leidimo negalima įeiti į operatoriaus kabiną, ji turi būti saugiai užrakinta.

IV. PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

36. Pramoginiai įrenginiai turi būti įgaliotos įstaigos vertinami juos patikrinant bei išbandant ir pateikiama išvada, kad jie tinkamai įrengti, veikia saugiai ir yra tinkami naudoti. Pramoginių įrenginių techninę būklę tikrina ir išvadą pateikia įgaliotos įstaigos ekspertas, vadovaudamasis pramoginių įrenginių naudojimo dokumentais, jų įrengimo projektu, šiomis Taisyklėmis ir gamintojo arba įgaliotos įstaigos parengta pramoginių įrenginių techninės būklės patikrinimo metodika.

37. Pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimų apimtis, metodai ir periodiškumas nustatomi ir patikrinimai atliekami pagal gamintojo nurodymus ir įgaliotų įstaigų parengtas ir patvirtintas techninės būklės tikrinimo procedūras. Jeigu gamintojas nenurodė kitaip, pramoginis įrenginys turi būti vertinamas atliekant techninės būklės tikrinimą:

37.1. sumontavus pramoginį įrenginį naujoje vietoje prieš pradėdant jį naudoti;
37.2. periodiškai, ne rečiau kaip kas 12 mėnesių;
37.3. sezoniškai veikiantys pramoginiai įrenginiai – prieš kiekvieno sezono pradžią;
37.4. po modifikacijos arba remonto, kurio metu buvo atliekamas apkrovų veikiamų konstrukcijų, valdymo sistemos, keleivių blokų, saugos įtaisų ir kitų saugai reikšmingų pramoginio įrenginio dalių remontas.

38. Pramoginių įrenginių bandymai atliekami pagal gamintojo nurodymus. Jeigu tokių nurodymų nėra, bandymų apimtys ir metodai nustatomi, atsižvelgiant į pramoginio įrenginio sudėtingumą, jo konstrukciją, naudojimo sezoniškumą, permontavimų (perstatymų) dažnumą, naudojimo ir apkrovimo intensyvumą, kitus veiksnius. Jeigu nėra gamintojo nurodymų, kokie reikalingi bandymai, sprendžia ir jų metodus parenka įgaliotos įstaigos ekspertas kartu su pramoginio įrenginio savininku arba priežiūros meistru. Atliekant patikrinimus, būtina atkreipti dėmesį į faktinius (išmatuotus) greičius, pagreičius, kitus ekstremalius pojūčius sukeliančius veiksnius.

39. Atliekant pramoginio įrenginio techninės būklės patikrinimą turi dalyvauti už jo nuolatinę priežiūrą atsakingas savininko paskirtas pramoginio įrenginio priežiūros meistras. Pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo metu turi būti atliekama:

39.1. pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų bylos (pramoginio įrenginio paso) patikrinimas;

39.2. pramoginio įrenginio apžiūra;

39.3. pramoginio įrenginio bandymas be apkrovos, didinant jo greitį iki didžiausio leistino ir išbandant visus mechanizmus ir saugos įtaisus iki jų ribinių darbinių padėčių;

39.4. pramoginio įrenginio bandymas su apkrova:

39.4.1. bandymas su pilna apkrova, visas keleivių vietas apkraunant kroviniais, 10% sunkesniais už nustatytas vardines apkrovas, ir didinant pramoginio įrenginio greitį iki didžiausio leistino bei pakeliant keleivių blokus iki didžiausio leistino aukščio;

39.4.2. bandymas su nesimetriškai išdėstyta apkrova, 30% keleivių vietų vienoje pramoginio įrenginio pusėje apkraunant kroviniais, 10% sunkesniais už nustatytas darbinės apkrovas, ir didinant pramoginio įrenginio greitį iki didžiausio leistino bei pakeliant keleivių blokus iki didžiausio leistino aukščio;

39.5. bandymų trukmė su kiekvienu apkrovų deriniu atliekama su visais judesiais ne mažiau kaip 10 minučių ir 3-5 kartus sustabdant ir vėl paleidžiant. Bandymus atlikti su žmonėmis draudžiama. Bandymams gali būti naudojami tik tiksliai pasverti kroviniai – smėlis maišuose arba kiti kroviniai, kuriuos galima patikimai pritvirtinti. Bandymo metu stebima, ar pramoginis įrenginys įtvirtintas stabiliai ir veikia sklandžiai. Po bandymų atliekama pramoginio įrenginio konstrukcijų, atramų ir tvirtinimo elementų bei lopšių ir saugos įrangos apžiūra.

40. Kai pramoginis įrenginys sezono metu yra permontuojamas naujoje vietoje, leidžiama neatlikti bandymų su apkrova, jei jį pervežant ir montuojant nebuvo keistos ar remontuotos virinant skaičiuotinos metalo konstrukcijos, keleivių vietos ir saugos įranga. Pramoginio įrenginio pervežimas ir montavimas naujoje vietoje turi būti atliktas pagal gamintojo naudojimo instrukcijų reikalavimus.

41. Įgaliotos įstaigos ekspertas, iš savininko gavęs pramoginio įrenginio pasą, įrengimo projektą ir kitus techninius dokumentus, tikrinimo metu:

41.1. patikrina, ar tinkamai pildoma pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byla ir techninės priežiūros žurnalas;

41.2. patikrina, ar yra gautas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka išduotas leidimas teikti paslaugas pramoginiais įrenginiais, ar yra įrengimo projektas ir savininko deklaracija apie surinkto pramoginio įrenginio atitiktį gamintojo, teisės aktų ir šių Taisyklių reikalavimams;

41.3. patikrina dokumentus apie pramoginio įrenginio remontą ar pakeistas konstrukcijas, saugos mazgus, stabdžius, slėgines žarnas, kitus pramoginio įrenginio saugiam naudojimui svarbius mazgus, medžiagų sertifikatus ir kitus dokumentus;

41.4. susipažįsta su ankstesnių techninės būklės patikrinimų išvadomis;

41.5. patikrina, ar pramoginio įrenginio saugaus naudojimosi nurodymai pritvirtinti matomoje vietoje prie kiekvieno įėjimo ir yra aiškūs ir matomi keleiviams;

41.6. ar savininko tvarkomuoju dokumentu yra paskirtas tinkamos kvalifikacijos pramoginio įrenginio priežiūros meistras;

41.7. ar yra atliktų pramoginio įrenginio įžeminimo (įnulinimo) pereinamųjų taškų varžų ir laidininkų izoliacijos varžų matavimų protokolai;

41.8. susipažįsta su saugos įranga ir gamintojo rekomenduojamais patikros metodais;

41.9. remdamasis patirtimi, brėžiniais ir kitais dokumentais, įvertina pramoginį įrenginį, tikslu nustatyti ar jis nėra modifikuotas ir ar tinkamai pastatytas;

41.10. užklausia pramoginio įrenginio priežiūros meistą, ar jis yra pastebėjęs pramoginio įrenginio dalių ir saugos įrangos nusidėvėjimą, gedimus ar kitus pažeidimus, reikšmingus saugiam pramoginio įrenginio darbui;

41.11. patikrina priežiūros žurnale nurodytų pramoginio įrenginio veikimo sąlygų laikymąsi ir įvertina, ar pašalinti nurodymai, duoti ankstesnio techninės būklės tikrinimo metu.

42. Pramoginio įrenginio naudojimo metu įgaliotos įstaigos eksperto atliekami techninės būklės patikrinimai ir bandymai neturėtų būti griežtesni negu tie, kuriuos būtina atlikti prieš pirmą kartą pramoginį įrenginį atiduodant naudoti.

43. Atliekant naujoje vietoje sumontuoto pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimą, turi būti atliekami šie tikrinimai:

43.1. pramoginio įrenginio naudojimo dokumentuose nurodytų sąlygų laikymosi, ankstesnių bandymų metu aptiktų trikdžių remonto ir ar atsižvelgta į trūkumus, nustatytus ankstesnių bandymų metu;

43.2. teisingo pastatymo ir įtvirtinimo pagal įrengimo planą, atsižvelgiant į vietinio grunto būseną;

43.3. visų reikšmingų apkrovas laikančių dalių, įskaitant atramas, atitikimo projektiniams dokumentams ir apkrovas laikančių dalių formų ir skerspjuvių atitikčių. Turi būti atkreipiamas dėmesys į tinkamą hidraulinės ir pneumatinės įrangos, laiptų, platformų, turėklų, aptaisymų, dekoracijų ir kitų įrenginių įrengimą.

44. Tikrinant pramoginio įrenginio techninę būklę po modifikacijos, avarijos arba remonto atliekamas pakeistų arba suremontuotų detalių patikrinimas ir bandymai. Kokius bandymus reikia atlikti, sprendžia įgaliotos įstaigos ekspertas kartu su pramoginio įrenginio savininku arba pramoginio įrenginio priežiūros meistru.

45. Visi bandymai turi būti atliekami ne mažiau kaip 2 kartus paleidžiant ir stabdant pramoginį įrenginį. Saugos įranga išbandoma priverstinai ją įjungiant, kai pramoginis įrenginys veikia be apkrovos. Bandymų metu turi būti patikrinamas darbinio stabdžio ir apsauginio stabdžio veiksmingumas ir stabdymo pagreitis keleiviams priimtino lėtinimo atžvilgiu. Patikrinama, ar teisingai išdėstyti ir įjungti jungikliai bei kiti apsauginę paskirtį atliekantys įrenginiai, ar jie veiksmingai veikia. Patikrinama, ar saugūs atstumai tarp pramoginio įrenginio judančių ir nejudančių dalių, aptvarų, kitų kliūčių.

46. Po pramoginio įrenginio techninės būklės tikrinimo įgaliotos įstaigos ekspertas surašo patikrinimo išvadą, kurioje nurodo, ar pramoginis įrenginys tinkamas naudoti, jeigu reikia, nurodo jo saugaus naudojimo sąlygas, taip pat nurodo kito techninės būklės patikrinimo terminą ir padaro atitinkamą įrašą pramoginio įrenginio naudojimo dokumentų byloje (pramoginio įrenginio pase). Vieną ataskaitos egzempliorių saugo pramoginio įrenginio savininkas kartu su pramoginio įrenginio techninės priežiūros žurnalu visą pramoginio įrenginio naudojimo laiką, o antrą egzempliorių saugo įgaliota įstaiga.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742).
 2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).
 3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimas Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2053](#)).
 4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimas Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro įsteigimo ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)).
 5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimas Nr. 391 „Dėl Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [51-1891](#); 2010, Nr. [47-2249](#)).
 6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimas Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [136-4945](#)).
 7. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymas Nr. A1-246 „Dėl Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [166-6070](#)).
 8. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymas Nr. A1-287/V-611 „Dėl Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [76-3683](#)).
 9. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. A1-289 „Dėl Naujų ir naudotų importuojamų potencialiai pavojingų įrenginių techninių dokumentų patikrinimo ir šių įrenginių tinkamumo naudoti Lietuvos Respublikoje pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [188-7020](#)).
 10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymas Nr. A1-232/4-306 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių avarių tyrimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)).
 11. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. 1-100 „Dėl Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [39-1878](#)).
 12. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 1-93 „Dėl Elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [39-1877](#)).
 13. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. 4-258 „Dėl Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [107-4006](#)).
 14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#)).
 15. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 1-107 „Dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [53-1817](#)).
-

STANDARTŲ, SUSIJUSIŲ SU PRAMOGINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS

1. LST EN 13814 Atrakcionų aikščių ir parkų įrenginiai bei statiniai. Sauga.
2. LST EN 1176-1 Žaidimų aikštelės įranga. 1 dalis. Bendrieji saugos reikalavimai ir bandymų metodai.
3. LST EN 1176-4 Žaidimų aikštelės įranga. 4 dalis. Kabamųjų lynų kelių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai.
4. LST EN 1176-5 Žaidimų aikštelės įranga. 5 dalis. Karuselių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai.
5. LST EN 1176-7 Žaidimų aikštelės įranga. 7 dalis. Įrengimo, tikrinimo, priežiūros ir naudojimo vadovas.
6. LST EN 1177 Smūgį silpninanti žaidimų aikštelės danga. Kritimo kritinio aukščio nustatymas.
7. LST EN 1037 Mašinų sauga. Netikėtojo paleidimo prevencija.
8. LST EN ISO 14121-1 Mašinų sauga. Rizikos vertinimas. 1 dalis. Principai.
9. LST EN 12385-1 Plieniniai vieliniai lynai. Sauga. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai
10. LST EN 12385-2 Plieniniai vieliniai lynai. Sauga. 2 dalis. Apibrėžtys, žymėjimas ir klasifikavimas.
11. LST EN 12385-3 Plieniniai vieliniai lynai. Sauga. 3 dalis. Naudojimo ir techninės priežiūros informacija.
12. LST EN 13411-1 Plieninių vielos lynų galai. Sauga. 1 dalis. Plieninių vielos lynų kilpų antgaliai.
13. LST EN 13411-3 Plieninių vielinių lynų galiniai įtaisai. Sauga. 3 dalis. Movos ir suspaudžiamos movos.
14. LST EN 349 Mašinų sauga. Mažiausi tarpai žmogaus kūno dalims nuo traiškymo saugoti.
15. LST EN 60204-1 Mašinų sauga. Mašinų elektros įranga. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai
16. LST EN 60204-32 Mašinų sauga. Mašinų elektros įranga. 32 dalis. Reikalavimai, keliami kėlimo mašinoms.
17. LST EN 61310-1 Mašinų sauga. Rodymas, ženklinimas ir paleidimas. 1 dalis. Reikalavimai regimiesiems, girdimiesiems ir lytimiesiems signalams.
18. LST EN 61310-2 Mašinų sauga. Rodymas, ženklinimas ir paleidimas. 2 dalis. Ženklavimo reikalavimai.
19. LST EN 61310-3 Mašinų sauga. Rodymas, ženklinimas ir paleidimas. 3 dalis. Vykdytojų išdėstymo ir veikimo reikalavimai.
20. LST EN 842 Mašinų sauga. Regimieji pavojaus signalai. Bendrieji reikalavimai, projektavimas ir bandymas.
21. LST EN 953 Mašinų sauga. Apsaugai. Nejudamųjų ir judamųjų apsaugų projektavimo ir konstravimo bendrieji reikalavimai.
22. LST EN 981 Mašinų sauga. Girdimųjų ir regimųjų pavojaus bei informacijos signalų sistema.
23. LST EN 982 Mašinų sauga. Hidraulinių ir pneumatinių sistemų bei jų komponentų saugos reikalavimai. Hidraulika.
24. LST EN 983 Mašinų sauga. Hidraulinių ir pneumatinių sistemų bei jų komponentų saugos reikalavimai. Pneumatika.
25. LST EN ISO 12100 Mašinų sauga. Bendrieji projektavimo principai. Rizikos vertinimas ir jos mažinimas.
26. LST EN ISO 13849-1 Mašinų sauga. Valdymo sistemų dalys, susijusios su sauga. 1 dalis.

Bendrieji projektavimo principai.

27. LST EN ISO 13850 Mašinų sauga. Avarinis stabdymas. Projektavimo principai.

28. LST EN ISO 7731 Ergonomika. Pavojaus signalai viešosiose ir darbo vietose. Girdimieji pavojaus signalai.

29. LST EN ISO 15607 Metalų suvirinimo procedūrų aprašas ir patvirtinimas. Bendrosios taisyklės.

30. LST EN 287 Suvirintojų kvalifikacijos tikrinimas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-207](#), 2014-04-14, paskelbta TAR 2014-04-14, i. k. 2014-04434

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A1-45 „Dėl Pramoginių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo